

[Jes Lunde]

måltal er reddet ved helt fiktive posteringer som f.eks. at flytte rundt på Hypotekbankens reserver. Når bare man beholder ministerposterne, er alt tilsyneladende i orden, og så skidt med, at der ikke bliver ført KV-politik!

Oppositionen har til gengæld heller ikke fået sine ønsker opfyldt om, at finansloven skulle være en kraftig styrkelse af indsatsen imod arbejdsløsheden. Den nedbringes næste år i bedste fald med 10.000, et mistrøstigt resultat set i forhold til de 300.000 arbejdsløse. Med den fart tager det unægtelig sin tid, inden problemerne er løst, men det største oppositionsparti, Socialdemokratiet, affinder sig tilsyneladende med det i en sådan grad, at man om lidt er parat til at stemme for finansloven.

Man kan spørge sig selv, hvad det egentlig er, Socialdemokratiet har fået, og svaret er, at hvis vi ser bort fra de detaljer, der allerede var aftalt i foråret, har Socialdemokratiet fået det, at det har forhindret regeringen i at føre dens egen politik. Det er selvfølgelig godt, det er vi helt med på i SF, men det er ikke godt nok, og det tæller ikke rigtig som begrundelse for at stemme for finansloven og frede regeringen.

Danmark har allerede i alt for mange år befundet sig i en politisk låst situation, hvor det mest fremherskende kendetegn er, at der ikke bliver ført politik, og den situation forlænges med dette forlig.

Her må SF melde sig ud af det gode selskab. Vi synes faktisk, at der er behov for, at der bliver ført politik i Danmark. Vi kan se, at landet har en voldsom arbejdsløshed, store uløste strukturproblemer, sociale skævheder og miljømæssige ødelæggelser, og på den baggrund fremstår finanslovens passivitet som en stor skuffelse. Den politiske debat i Danmark har nemlig forandret sig i de seneste måneder. Arbejdsløsheden er kommet i centrum for den folkelige debat, og selv de borgerlige partier føler sig nu presset til at sige, at arbejdsløsheden er Danmarks største problem.

Hvorfor må det så ikke påvirke finansloven? Hvorfor vil de andre partier ikke være med til at gøre et måltal på 50.000 for nedbringelse af arbejdsløsheden i 1992 til et udgangspunkt for forhandlingerne?

I SF synes vi, at det er utrolig vigtigt at holde fast i det, der i disse måneder sker uden for Christiansborg, og jeg vil gerne benytte lejligheden til at opfordre til, at arbejdsløshedspro-

blemet stadig debatteres aktivt ude omkring. Det pres, det lægger på politikerne, er en helt uundværlig betingelse for, at der på et tidspunkt kommer til at ske noget politisk.

Når regeringen i dag siger, at arbejdsløsheden er Danmarks største problem, skal man nemlig ikke glemme, at den har et kolossalt ansvar for, at arbejdsløsheden er blevet så stor. De 300.000 arbejdsløse er et resultat af en kynisk politik, hvor hensynet til, at der skulle skaffes skattelettelser til de rigeste, er blevet sat over hensynet til nationen og til titusinder af menneskeskæbner. Det kan lyde som en hård og brutal karakteristik, men det er desværre rigtigt. SF og andre har i årevis forgæves forsøgt at forklare de borgerlige, hvad virkningerne er af massearbejdsløsheden.

Arbejdsløsheden er en katastrofe for de fleste af dem, der bliver ramt. Den giver et voldsomt økonomisk tab. I gennemsnit mister arbejdsløse en tredjedel af deres indtægt, når ledigheden sætter ind. Den er socialt ødelæggende, fordi den truer med at vælte den lediges tilværelse. Den kan tvinge mennesker fra hus og hjem. Den skærer brutalt de sociale bånd over til de kollegaer, man er vant til at arbejde sammen med, og det kan i mange tilfælde være en meget hård psykisk belastning, fordi en arbejdsløs let føler sig kasseret, sat udenfor, berøvet muligheden for at føle sig nyttig og muligheden for at yde en indsats i tilværelsen. Der findes ingen undskyldninger for at acceptere arbejdsløsheden. Den er udtryk for en umenneskelig politik.

Det er også et udtryk for, at de borgerlige partier i virkeligheden forsynder sig imod deres eget erklærede grundlag. Den tyske filosof Immanuel Kant, der har spillet en meget betydelig rolle for det etablerede samfunds etik, skrev helt tilbage i slutningen af 1700-tallet, at intet menneske må være middel til et andet menneskes mål, og at alle mennesker er lige i den betydning, at de er mål i sig selv og kun mål og aldrig midler for hinanden. Det borgerlige flertal forsynder sig mod disse ord i deres praktiske politik, når de tilrettelægger en udvikling, der systematisk betyder udstødning af mennesker til et B-hold, et C-hold eller så langt ud, at man slet ikke har nogen chance for at komme på noget hold mere.

Jeg tror gerne, at et flertal af de borgerlige vælgere og politikere betragter sig selv som hu-